

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА РИСУНКУ ТА ЖИВОПISУ

Презентація з дисципліни “Художня та матеріальна культура” на тему: “Види та жанри давньоримської літератури”

Виконала:

Студентка групи БДрЗ-18

Чайковська Марія Ігорівна

Викладач:

к.і.н, доцент

Ніконенко Т.М

Література стародавнього Риму

Греки – вчителі римлян.
Та попри вплив
давньогрецької
культури, література
Стародавнього Риму
мала свою
неповторність і внесла
чималий внесок у
розвиток світової
літератури.

Періодизація давньоримської літератури

Долітературний період
(до середини III ст. До н.е.)

Архаїчний період (до
середини II ст. До н.е.)

Класичний період
(кінець II ст. До 14 рр. до
н.е.)

Посткласичний період
(I ст. н.е.)

Пізня римська
література (II- V ст.)

Долітературний період

До кінця III ст до н.е. можна говорити лише про існування усної римської поезії, насамперед, у вигляді усної народної творчості.

Фесценіни —
давньоримські народні вірші або пісні у формі сатиричних діалогів між молодими людьми;

Культові гімни, молитви, заклинання, провіщення;

Обрядові пісні (поховальні або ненії);

Проза: легенда про троянця Енея.

Рання Римська література –
перехід до писемної поезії, епосу
і драми.

*На початку III ст. до н.е., римський
політичний діяч Аппій Клавдій Сліпий
став першим записувати свої промови і
першим уклав від свого імені збірку
моральних сентенцій (повчань),
написаних у формі сатурнівських
віршів, (наприклад, "Всяк свого щастя
коваль" та ін.).*

Архаїчний період

Перший відомий римський письменник - військовополонений грек Люцій Лівій Андронік, який створив перший в історії європейської літератури художній переклад твору. Ним стала Гомерова «Одіссея», яка була з певними змінами та спрощеннями перекладена на латинську мову.

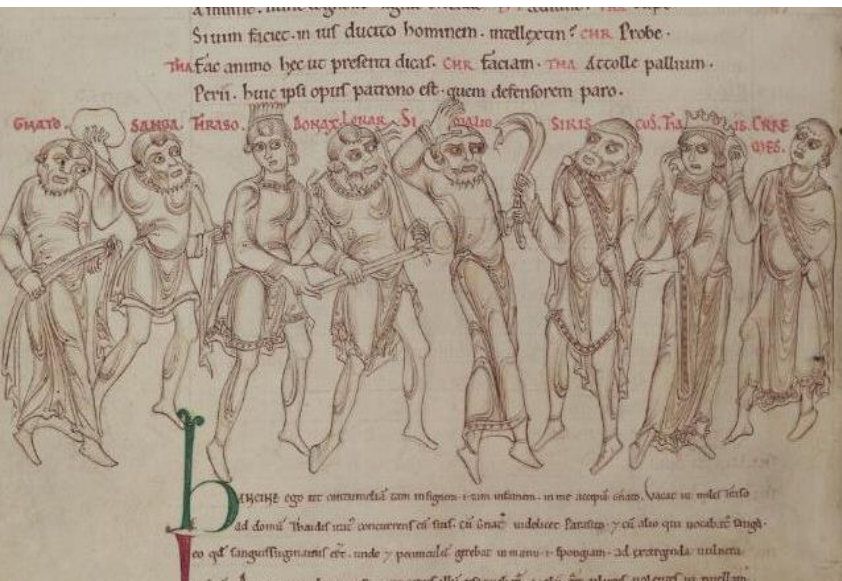
Гней Невій — засновник нового жанру в латинській літературі

Претекстати - драми, що писались на легендарні або історичні сюжети з життя Римської держави.

Гней Невій написав претекстату «Пунічна війна» «Bellum Punicum», що стала в римській літературі першим оригінальним епічним твором і описував події актуальної на той час Першої Пунічної війни, до яких було включено міфологічну основу з діяльністю олімпійських богів

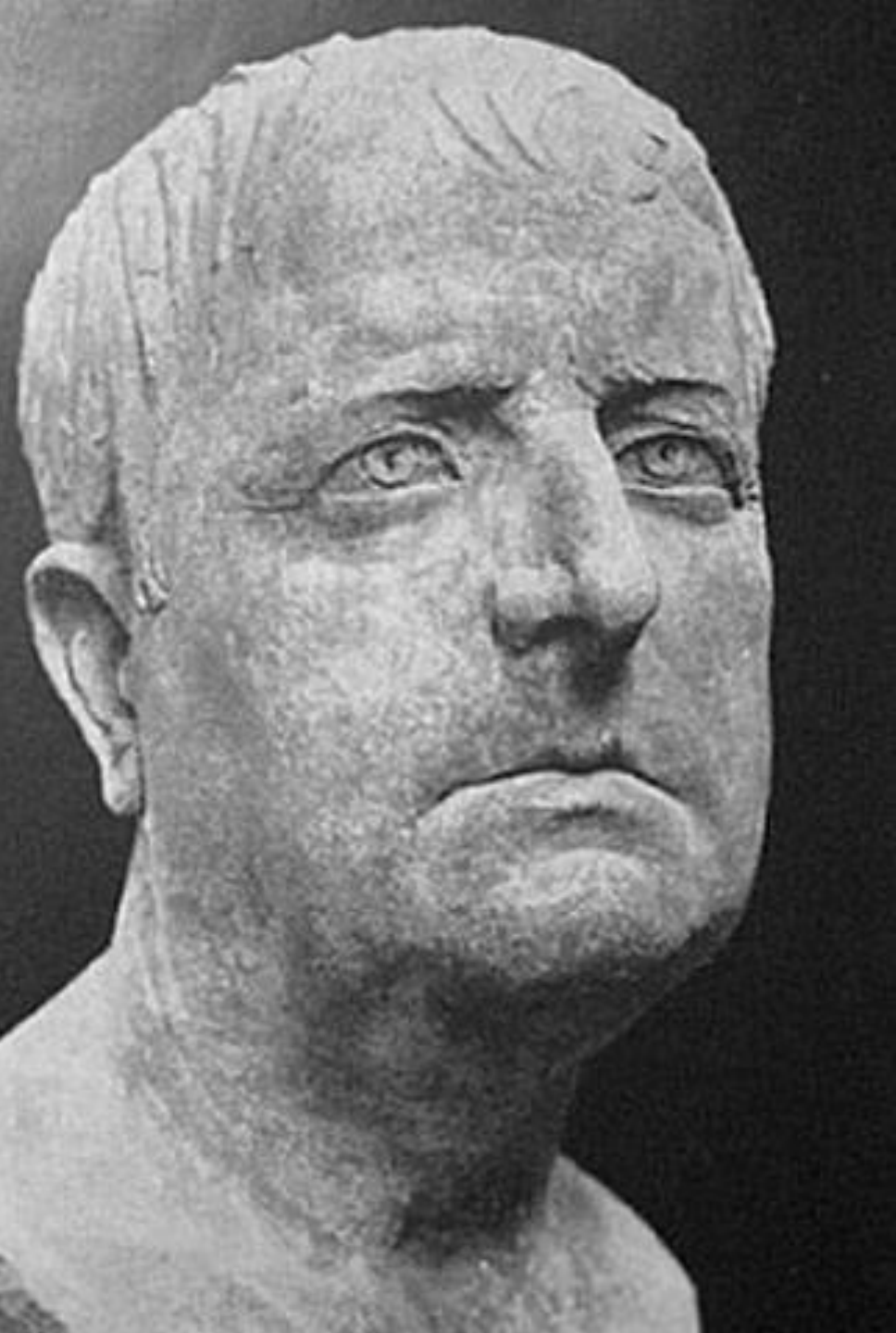

Незабаром, почали створюватись не лише невеликі драми, а й повноцінні монументальні роботи. Так Квінт Енній створив епопею «Анналі» лат. «Annales», над якою він працював значну частину свого життя. У повному вигляді «Анналі», склалися з 18 книг з 1500–1800 віршами в кожній, які відображали історію римлян від прибуття Енея з Трої в Рим до сучасних Еннію подій. Він збирав для своєї праці численні матеріали у вигляді суспільних та приватних літописів, сімейних переказів тощо. Крім того Енній відмовився від сатурнинського вірша, яким користувалися всі римські поети до нього, і написав свою поему **гекзаметрами**, вперше в римській літературі використавши цей розмір, а також популяризував жанр комедії.

Теренцій

СПРАВУ ЕННІЯ ПРОДОВЖИВ
 ТЕРЕНЦІЙ, АВТОР ШЕСТИ
 КОМЕДІЙ, ЯКІ ОРІЄНТОВАНІ
 НЕ НА ПЛЕБЕЇВ, ЯК У
 БІЛЬШОСТІ АВТОРІВ, А НА
 ІНТЕЛІГЕНЦІЮ МІСТА, ЧЕРЕЗ
 ЩО КОМЕДІЇ ТЕРЕНЦІЯ Є
 СЕРЙОЗНИМИ ТА
 ФІЛОСОФСЬКИМИ, А САМ
 АВТОР ВВАЖАЄТЬСЯ ОДНИМ
 З НАЙКРАЩИХ КОМЕДІАНТІВ
 ЛАТИНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
 АРХАЇЧНОГО ПЕРІОДУ ТА
 ОДНИМ З ГОЛОВНИХ ОСІБ,
 ЩО ПОСПРИЯЛИ РОЗВИТКУ
 ЛАТИНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ
 МОВИ.

Сатура — давньоримський літературний жанр, попередник сучасної сатири. Засновником його був Гай Луцилій.

Класичний період

Класичний період, який також називають «золотою добою» — час найвищого розвитку латинської мови, на який припадає діяльність видатних поетів і прозаїків. Найчастіше класичний період розділяють на вік Цицерона та вік Августа.

Вік Цицерона

Марк Туллій Цицерон - один із зачинателів римської розповідної прози. Період починається 81 року до н. е., коли Цицерон проголосив свою першу відому промову, яка отримала назву «За Квінкція» і триває аж до самої смерті літератора в 43 році до н. е. і завершення республіканського періоду Римської держави.

Твори Цицерона можна розділити на чотири групи: листи, риторичні трактати, філософські праці і промови.

Листи Цицерона містять детальну інформацію про важливі періоди в римській історії та пропонують яскраву картину суспільного і приватного життя серед римського правлячого класу. Роботи Цицерона в ораторському мистецтві є цінними латинськими джерелами стародавніх теорій освіти і риторики, а філософські праці лягли в основу моральної філософії Середньовіччя.

Зародження лірики

У цей же час
відбувається
народження лірики.
Одним з її засновників
став Катулл, який
створював короткі
ліричні вірші з
емоційною
інтенсивністю. У своїх
творах він
використовував відверті
нотки і ніжну мову.

Науково-філософський напрям в літературі

Ще один новий стиль латинської літератури заснував римський філософ і поет Лукрецій, який інтерпретував ідеї грецького філософа Епікура і на їх основі створив філософську поему Про природу речей, у якій поєднувались науково-філософські аспекти з літературними.

Науково-філософський напрям в літературі підтримав і його сучасник Марк Теренцій Варрон, основною літературною працею якого є філософсько-моральні «Меніппові сатири».

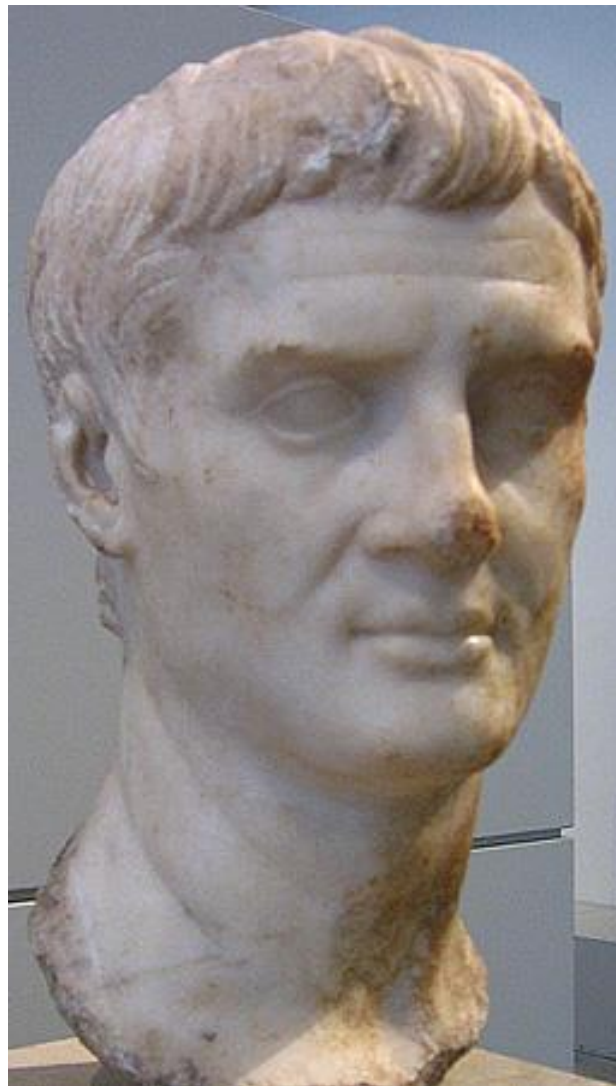

Меніппова сатира (меніппова сатура, варронівська сатира) – жанр античної літератури, вид діатриби. Характеризується поєднанням філософських міркувань з пародійної сатирою. За формою вирізняється вільним поєднанням прози та поезії, звідси й сама назва «сатура» – ((satura) = «суміш»). У Варрона меніппова сатира поєднує різні мови: латинську і грецьку.

Вік Августа

З моменту сходження на престол у 27 році до н. е. першого римського імператора Октавіана Августа починається так званий «вік Августа» в літературі — період її найвищого розквіту.

Саме в цей час творять одні з найвидатніших римських поетів — Вергілій, Горацій, Овідій, Тібулл, Секст Проперцій, Тит Лівій та інші. Вони створили загальноприйняти канон прозової і поетичної мови

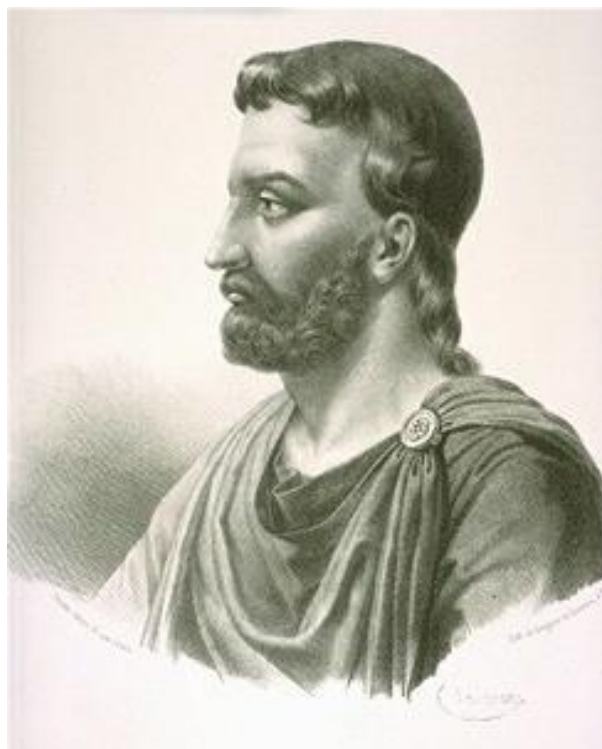

Вергілій оспівував божественне походження Риму і його нинішнього правителя, створивши легендарний епос «Енеїда», Горацій прославляв перетворення в релігійному і моральному житті, і навіть Овідій перед засланням оспівував відродження релігії у своєму творі «Фасти, або Римський календар».

Посткласичний період або “срібне століття”

Цей період проіснував від смерті Августа до кінця правління Траяна у 117 році.

Мова прозаїків і поетів цього часу, таких як Сенека, Тацит, Ювенал, Марціал, Апулей та ін. відрізняється значною своєрідністю у виборі стильових засобів.

Взагалі, науковий стиль у літературі в цей період зайняв провідну роль, так Колумелла 42 року написав трактат «Про сільське господарство», де розповідає про основи сільськогосподарської діяльності, філософ Авл Корнелій Цельс створив працю «Мистецтва», яка охоплювала собою філософію, риторику, юриспруденцію, сільське господарство, військове мистецтво і медицину, а педагог Квінтіліан створив підручник «Повчання оратору», який вивчали в усіх риторичних школах, як давньоримських, так і середньовічних, нарівні з творами Цицерона, на неї посилалися у творах доби Відродження.

Пізня римська література

З творів цього періоду особливе значення мають трагедії Луція Аннея Сенеки Молодшого (4 р до н.е. - 64 р н.е.) "Медея", "Едіп", "Федра" та ін., в яких реалізовано нове розуміння катарсису (поділ страху та співчуття, закріплення джерела цих почуттів не за одним персонажем, а за лиходіями і безневинними жертвами).

Вплив християнства на літературу

З початком панування християнства в імперії поступово створюється нова література. Низка авторів намагається передати біблійні сюжети у більш сприйнятній та зрозумілій формі.

Автором такого твору був Гай Веттій Аквілін Ювенк, що жив у IV ст.

Дякую за увагу!